

De grote lijnen van het akkoord over asiel en migratie

Asiel

- Het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen wordt nu ook effectief bevoegd voor het toekennen van het statuut van staatloze. Aan dat statuut is nu voor het eerst een verblijfsrecht gekoppeld.
- Het statuut voor niet-begeleide minderjarigen wordt opgenomen in de wet (niet langer in een eenvoudige omzendbrief)
- Het akkoord vermeldt de mogelijkheid tot hervestiging van vluchtelingen (resettlement), dit wil zeggen het uitnodigen van vluchtelingen uit kampen om naar ons land over te komen. Als de EU hiertoe oproept, zal België meedoen.
- De passage over de invoering van een lijst van veilige landen op basis waarvan een versnelde asielprocedure kan gevoerd worden is geschrapt.
- De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen krijgt in asioldossiers nog altijd geen volheid van rechtsmacht. De ontvankelijkheidscriteria in de asielprocedure worden misschien geschrapt.

Asiel en Werk

- Asielzoekers hebben, 6 maanden na het indienen van hun asielaanvraag, recht op werk.

Gesloten Centra

- In principe worden families met kinderen en zwangere vrouwen niet langer opgesloten in gesloten centra. Er komt alvast een 'semi-open' centrum en de regering zoekt naar alternatieven.
- In sommige gevallen kunnen families met kinderen wel worden opgesloten. Bijvoorbeeld: -vlak voor hun repatriëring
-bij manifeste onwil om mee te werken aan de repatriëring.
- Wat er met andere kwetsbare groepen als zware zieken of drugsverslaafden zal gebeuren is niet duidelijk.

Arbeidsmigratie: een dubbel spoor

- Structurele arbeidsmigratie
Nieuwe arbeidsmigratie is mogelijk voor knelpuntberoepen, ook voor niet-EU onderdanen. Gekoppeld aan een tijdelijk verblijfsrecht. Samen met de sociale partners moet de nieuwe regering voor 1 oktober 2008 een beleid uitstippelen voor de concrete uitwerking. Ook de gewesten worden bij het overleg betrokken. Voor EU-onderdanen gaat de arbeidsmarkt snel volledig open.
- De zogenaamde 'one shot' arbeidsmigratie
Dit is een eenmalige maatregel waarbij mensen zonder papieren omwille van arbeid en onder bepaalde voorwaarden een recht op verblijf krijgen.
- betrokkene moet aantonen dat hij voor 1 januari 2006 in België verbleef
- betrokkene moet een concrete werkaanbieding kunnen voorleggen
Let wel! De voorwaarde voor knelpuntberoep geldt hier NIET!
Voorlopig is niet duidelijk of dit ook in eerste instantie een tijdelijk verblijf is. Kandidaten zouden vier maanden de tijd krijgen om hun aanvraag in te dienen. Deze vier maanden zullen wellicht in 2008 vallen.

Regularisatie: geen wettelijke criteria en geen regularisatiecommissie

- Er komt alleen een omzendbrief waarin de criteria van artikel 9bis van de Vreemdelingenwet worden toegelicht. Voorlopig is niet duidelijk wat die criteria (voor regularisatie om humanitaire redenen) zijn.

- Blijven behouden als criterium:
 - medische redenen
 - lange asielprocedure (3 jaar voor gezinnen met kinderen en 4 jaar voor alleenstaanden)
- Nieuw is dat de procedure voor de Raad van State én artikel 9 lid 3 mee in aanmerking worden genomen maar dan vermeerderd de vereiste procedureduur met een jaar (vier jaar voor gezinnen met kinderen en vijf jaar voor alleenstaanden). Het gaat dus om 4 of 5 jaar asielprocedure gekoppeld aan raad van state en/of artikel 9 lid 3.
- De Raad van Advies voor Vreemdelingen wordt van onder het stof gehaald. Deze raad is een overlegorgaan tussen overheid en middenveld, dat de minister moet adviseren over wetgeving. De raad moet tegen 1 januari 2009 de bestaande regularisatieprocedure evalueren. Deze evaluatie wordt in het parlement besproken. Bij een positieve evaluatie verandert er niets. Bij een negatieve kan het parlement beslissen om de Commissie voor Advies voor vreemdelingen te belasten met het behandelen van individuele regularisatiedossiers.

Een minister bevoegd voor migratie, asielbeleid & opvang

Dit betekent dat de minister niet alleen bevoegd is voor de Dienst Vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, maar ook voor Fedasil, de federale organisatie voor de opvang. Voorlopig is niet duidelijk of dit de minister van Binnenlandse Zaken wordt, of die van Maatschappelijk Integratie, of Justitie of een Minister van Migratie.

Gezinshereniging wordt strenger

- Een persoon die een volwassen familielid wil laten overkomen moet bewijzen over een inkomen uit arbeid te beschikken dat minstens 125 procent van het leefloon bedraagt. Deze regel geldt niet voor gezinshereniging van minderjarige kinderen.
- Over gezinshereniging krijgt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen wel de volle rechtsmacht

Nieuwe naturalisatievoorwaarden

- vijf jaar ononderbroken verblijf in België aantonen
- één van de 3 landstalen spreken